

megkönnyítené, illetve eredményesebbé tenné, ha magyar tájakról hasonló munkák államánaki rendelkezésünkre.

Fodor Ferenc dr. ezen munkájában iránytadott a magyar tájak életének bemutatására.

A könyv izléses kiállítása a kiadó áldozatkészségét mutatja.

Németh István.

Mohay Ádám, A honvédelmi ismeretek tanítása. A székesfehérvári tankerületi kir. főigazgató kiadása.

Napjaink eseményei mindennél jobban igazolják e tárgy létjogosultságát és egyöntetű bevezetését minden iskolatípusban.

A szerző munkájának bevezető sorcímében történeti visszapillantás keretében rámutat arra, hogy az iskolai honvédelmi nevelés nem új keletű.

A VKM. 1942. V. 1. számú rendelete kötelezővé tette. Ismerteti a rendeletet és a végrehajtási utasítást, majd az egyes kötetek anyagát, illetve a tárgyban levő nevelő értékeket.

Németh István.

Dr. Mirkó János, Nevelés és tanítás a gazdasági szakoktatási intézményekben. (A szerző saját kiadása. Kassa, 1944.)

A magyar gazdasági élet nevelésében és tanításában első, mondhatni korszerűalkotó munka. Mint pedagógiai irányú munka, első és úttörő a magyar gazdasági szakoktatás ugarán.

A mű három nagy gondolatkörre tagozódik:

I. rész a nevelésről általában szól. Ebben a részben a neveléssel általában foglalkozik. A testi és szellemi nevelés végcéljául a „tökéletes embert“ a „személyiséget“ mint eszményképet állítja a nevelő elé, célul a tökéletességnek elérését tűzi ki.

Majd a nevelés lehetőségének vizsgálása után áttér a nevelés tényezőire. Közülök legelső helyen áll a nevelő, az iskola, nevelőintézet, család a szülők, a hírlapok, a színház, a mozi, az utca, stb.

III. részben a testi és szellemi neveléssel foglalkozik. Majd a nevelés eszközeit elemzi. Igen jól sikerült beállításban taglalja az igazi és a hivatalos tekintélyt, a szándékos és önkénytelen példaadást. Részletesen tárgyalja a jutalmazás, büntetés, parancs, tilalom, fegyelmezés és szoktatás módjait.

A tanítás nem főcél, hanem a tanuló fejlődését elősegítő munka egyik eszköze.

III. rész, tanítástan. Feloszlik általános és részletes tanítástanra. A mezőgazdasági szakoktatási intézetekben szaktanítás folyik, de nevelő tanítás is, mert minden fokon összekapcsolja az anyagot nevelés célkitűzéseivel. A tanítás anyagára ad részletes utasításokat minden fokon. A tantárgyfelosztásra, órarend készítésére gyakorlati utasításokat ad. A tanításmenet készítését és az itt figyelembeveendő körülményeket tárgyalja részletesen. Ez az egész rész annyira gyakorlati, hogy útmutatásai nyomán megszűnnek a tanításmenet készítésénél eddig fennálló nehézségek.

Az elméleti és a gyakorlati óra tagoltságát ismerteti gyakorlati alapon. Az óra hármass tagoltságának kiemelésére nagy gondot fordít. Részletes utasítást ad a népies gazdasági előadások tagoltságára, annak színvonalára, amint az iskolán kívüli népművelésnél is megszívlelendő, időbeosztás, de főleg annak színvonalát illetően.

Tanítási módok taglalása a következő része a könyvnek. A közlő, rávezető tanítási alakok részletes tárgyalása után a kérdés és felelet szerepét fejtegeti a gyakorlott pedagógus alaposságával. A munkáltaató tanítási alaknál azt fejtegeti a részletes és mindenre kiterjedő figyelemmel megírt részben, hogy nem minden egység alkalmas erre a célra.

A magyarázatokra, rávezetésre és a szemléltetésre ad részletes, kimerítő és gyakorlati utasítást. A tanulók megrögzítése egyik legfontosabb feladatunk. A betanulást a megértésnek kell megelőznie, mert enélkül üres szakkozássá válik a növendék munkája.

A táblavázlat és a tanulók vázlatfüzetébe írt vázlat fontosságát hangsúlyoztatja. A táblázatnál a vezérszavak megválasztására és azok áttekinthető elhelyezésére fekteti a főszólyt. Az összefoglalásról, lecke feladásról és a házi feladatokról szól ezután részletesen.

Az elméleti, a gyakorlati és a népies előadási óra felépítését tagolja a könyv írója, valamint a tanítási órára való előkészületre ad részletes gyakorlati utasítást. Szól még a tanítás megbírálásának szempontjairól, az osztályozásról, a tanári zsebkönyv használatáról, az eredmény megállapító írásbeli dolgozatról. Mindezek igen jó gyakorlati részei a műnek. Kiegészítésként tanításmenet-mintát, részletes és rövidvázlat-mintát mutat be a könyv. A minták szemléletesek, könnyen érthetőek és világosak. Művével a szerző a mű célját elérte. A mezőgazdasági szakoktatás pedagógusainak egy olyan pedagógiai szakmunka jutott ezzel a művel a kezébe, melynek segítségével és amelyen keresztül nagy magyar pedagógusok kissé elvont, helyesebben magas nyelvezettel írt munkáit is élvezettel és teljes megértéssel olvashatják és tanulmányozhatják. Ezzel a munkával a szerző még közelebb hozta a szakoktatás nevelő és tanítószemélyzetét a magyarabb, a boldogabb, a szebb jövő felé.

Braun Ágoston.

NEVELÉS ÉS ÉLET

Mi a nevelők teendője a szünidőben?

A Nevelés és Élet rovatunkat nemcsak elevenné és színessé, hanem a nevelők hivatásszervezetének ütőerévé szeretnők tenni. Ezért felhívom a kedves Kántársak figyelmét arra, hogy a szerkesztőbizottság ezentúl a nevelés és oktatás körébe vágó minden érdeemes, vitás vagy nehezebb kérdésre ebben a rovatban szívesen válasszol. A szerkesztőket támogatja a szegedi egyetemi professzorok, a középiskolai

tanárok és tanítók tekintélyes gárdája.

A korai, kényszerült iskolazárással kapcsolatban önkénytelenül felvetődik a kérdés, melynek kifejtése ideai közgyűlésünkön idő hiánya miatt elmaradt: Mit tegyen a tanár és tanító a hosszú szünidőben?

Akit nem köt le egész napon át valamilyen hivatalos beosztás, annak nem érdeemes aggodással vesztenie az időt vagy vesződmie minden apró hírmondással azokról az óriási eseményekről, amelyeknek kimenetele